

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

15. Cùm videritis abominationem desolationis quæ dicta est à Daniele
Propheta, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

IN MATTHÆI CAP. 24.

15. *Cum videritis abominationem desolationis quæ dicta est à Daniele Propheta, &c.*

HIC locus multis ex causis obscurus est, ut parum attendentibus valde dubium sit, quæ tandem sit ista abominatio desolationis, de qua Christus loquitur. Primum *abominatio desolationis*, vox in Scripturis rara est, nec nisi apud Danielem & hoc loco reperitur, nec significat abominandam desolationem iuxta consuetam hebræorum phrasim, sed abominationem quæ desolationis causa aut principium erat. Ipsa quoque abominatio non designat aliquam rem propriam, sed ab effectu, id est, quæ execranda & abominanda est. Desolatio verò græco quidem vocabulo *τῆς ἐρηύσεως* respondet, sed in hebræo stupendam vel admirabilem potius significat. Ita verba generalissima & dubia magnam difficultatem pariunt. Deinde Danielis locus valde incertus est. Ter enim cap. 9. 11. & 12. de hac abominatione desolationis loquitur. Et cap. quidem 9. atque 11. satis clarè de illa loqui videtur quæ facta est in vastatione Hierusalem, per Romanos. Quod enim cap. 9. dicitur; *In dimidio hebdomadis deficiet hostia & sacrificium, & erit in templo abominatio desolationis, & usque ad consummationem & finem perseverabit desolatio*; non nisi de cessantibus legalibus redemptione per Christum facta, & statim (ad maiorem eius rei euidenciam) templi vastatione consequente, intelligi potest. Similiter quod cap. 11. dicitur, *Venient super eum trieres & Romani, &c.*

mox.

Difficultatis huius loci causæ.

moxque paulo post, *Auferent iuge sacrificium, & dabunt abominationem in desolationem*, non nisi de vastatione Hierosolymæ per Romanos facta intelligi potest. Attamen cum in fine cap. 12. sic legimus: *A tempore cum ablatum fuerit iuge sacrificium, & posita fuerit abominatio in desolationem, dies 1290. Beatus qui expectat & peruenit usque ad dies 1335. non nisi de fine seculi, & de sublato per Antichristum Christianorum sacrificio, eiusq; breui regno intelligi posse videntur. Christus ergo hoc loco de eadem loqui videbitur. Et pro hoc sensu faciunt Christi verba proximè præcedentia. Prædicabitur hoc Evangelium regni uniuerso orbi, & tunc veniet consummatio* Hæc enim verba non nisi de fine seculi loqui videtur. Quare de illo tempore hæc verba exponit Irenæus lib. 5.

Abominatio desolationis quid hoc loco significet.

Attamen non nisi de vastatione Hierosolymitana Christum hinc loqui, duo inuicem demonstrant. Vnū quod subiungit: *Tunc qui in Iudæa sunt, fugiant ad montes, &c.* alterum quod Lucas adiecit: *Cum videritis circumdari ab exercitu Ierusalem, tunc scitote quia appropinquat desolatio eius. Tunc qui in Iudæa sunt, &c.* ut hinc in Matthæo. Quod multis verbis explicat August. epist. 80. ad Hesychium. Quare nimis impudens Calvinus est, qui ut singulariter sapiat, falli eos ait quibus videtur hoc loco notari Hierosolymitæ obsidio; nec Lucæ verba illis suffragari, quia non idem quod dixit Matthæus, sed aliud quid ei dicere propositum fuit.

Difficultas in contrarium soluitur.

Quid autem illud aliud sit, non exponit. Daniel igitur cap. 12. de iuge sacrificio & de abominatione desolationis quum loquitur, non illa intelligit de quibus cap. 9. & 11. loquutus fuerat, sed illa quorum priora typus & figura fuerant. Iuge enim sacrificium Iudæorum typus erat sacrificij Christi

Christi tam in cruce quàm in cæna: & abominatio desolationis quæ accidit Iudæis, typus erat futuræ desolationis abominandæ in Ecclesia Christiana per Antichristum in fine seculi venturum. Prædicatum autem fuit Euangelium toto orbe ab Apostolis ipsis, & quos illi mittebant, ut ad Rom. 10. Paulus testatur.

Nunc autem alia difficultas est intelligendo Christum loqui de illa vastatione quam Daniel cap. 9. & 11. prædixit, Iudæis propria; quæ tamen definitè & in particulari fuerit hæc abominatio desolationis quæ stetit in templo Iudaico. Hoc enim alij volunt esse ipsam templi vastationem 1 per Romanos factâ, ut Petrus apud Clementem Const. Apost. lib. 1. Sed quia tunc fugiendi tempus non erat, illa Petri verba de fine & consummatione huius abominationis, non de ipsa in se exponi debent. Alij de idolo Antiochi dictû pu- 2 tant, de quo 1. Machab. cap. 1. ver. 28. legitur, & de quo vaticinatur Daniel cap. 8. Sed hoc prorsus falsum esse manifestum fit, quia Christus de eo quod futurum est loquitur. Alij statuam Cæsa- 3 ris à Pilato in templum inuectam, de quo Iosephus Antiq. lib. 18. c. 5. aut de equestri statua Adriani ibidem posita intelligi posse conijciunt, ut Hieron. in hunc locum. Alij statuam Titi Im- 4 peratoris, qui urbem expugnauit, exponunt, ut Chrysostomus in hunc locum in pleno commentario. Alij ipsum exercitû Rom. intelligunt, qui 5 cû imaginibus Cæsarum quas in vexillis ferebant, Ierosolymâ obsidebant sub Cestio Floro; maxime propter verba Lucæ, *Cùm videritis circumdari ab exercitu Ierusalē.* Et hunc sensû latè exponit Cæsar Baronius in Annalibus tanquã valde probabilè, quia ante illud tēpus imagines Cæsarum Romani

in

in Iudeã non inferebatur. Sed quia hæc abominatio in ipso tēplo futura describitur, alius sensus querendus est. Abominatio igitur desolationis *stant in loco sancto*, id est, in tēplo, vt Daniel loquitur c. 9. est illa barbara templi prophanatio quam in templo quod occupauerant, seditiosi quidam Iudæi Zelatæ dicti exercuerunt, multos in templo trucidando, & in eo quasi in castro contra ciues suos & contra Romanos bellum gerendo, in prima illa obsidione per Florum facta, quæ postea soluta est. Illa enim abominatio, quam paulo post sequuta est extrema totius populi desolatio, ponitur hic à Christo in signum futuræ destructionis vrbis Hierusalem, & in signū fugiendi pijs atque electis, vt visa illa abominatione in templo, *fugiant ex Iudea ad montes*, id est, ad loca tuta. Iuxta quam Christi hoc loco admonitionem, soluta illa prima obsidione Flori, & antequam ad secundam obsidionem veniret Titus, Christiani omnes relicta Iudea recipiebant se trans Iordanem in oppidum quoddam Regis Agrippæ, Pellam dictum, vt narrat Euseb. libro 3. capite 5. hist. Eccles.

22. *Nisi breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro: sed propter electos breuiabuntur dies illi.*

CH R I S T V S adhuc de proprijs Iudæorum calamitatibus disserens, ait illas tan-
as fore, vt nisi pauciores forent illarum calamitatum dies quam Iudæorum peccata mererentur, nullus Iudæus aut mortem aut diram captiuitatem euaderet: sed propter eos, qui ex Iudæis credituri erant, vel certè ab illis quantumuis incredulis nascituri vt credentes fiant, pauciores fore illius vastationis dies, & victorem exercitum iræ ac vindictæ suæ modum impositurum. Mox-
que